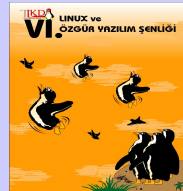


Rails İle Ağ Uygulamaları Geliştirimi

Murat Ârif ÇELİKER
murat.celiker@gmail.com

4 Mayıs 2007

1. Özgür Yazılım Konferansı / Ankara, ODTÜ



Ruby
A Programmer's Best Friend



Ruby On Rails < Ruby

- Rails Uygulama Geliştirme Altyapısıdır.
- Rails “Ruby” diliyle kodlanır.

- **module rails**

class ActionController

class ActionView

class ActiveRecord

class ActiveMigration

class ...

Ruby.Özet

- Basit Söz Dizimi
- Tamamen Nesnellik
- Gelişmiş Kütüphaneler
- Esneklik
- Kod Blokları
- Yeniden Yazılabilirlik

```
class Merhaba
  def initialize(isim)
    puts "Merhaba #{isim}"
  end
end

Merhaba.new("Dünya")
```

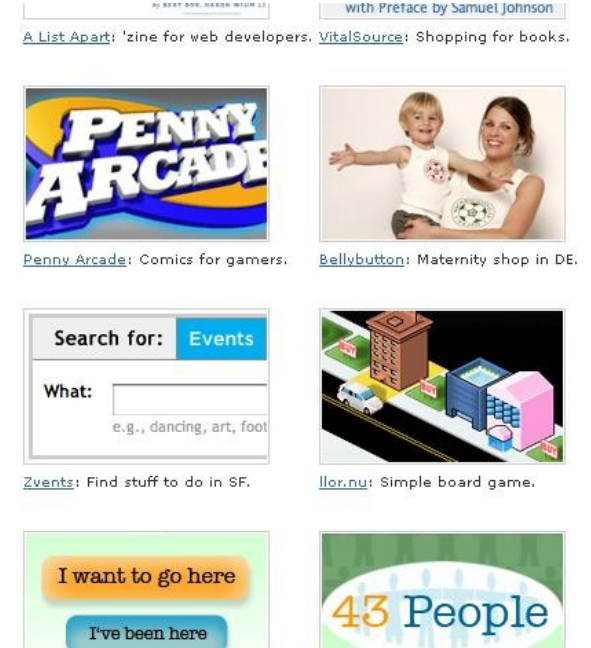
Rails.Özet

- Gerçek uygulamalardan derlenmiştir.
- Ruby diliyle yazılmıştır.
- Yüksek geliştirilme ivmesine sahiptir.
- Yeni nesil “Web Teknolojilerini” yakından takip eder.
- Teknolojilere tümleşik destek sağlar.
- Bol kütüphaneye sahiptir.
- Hızlıca yazılım üretebilir.

```
class MerhabaController < ApplicationController  
  
  def index  
    render :text => "Merhaba Dünya"  
  end  
  
end
```

Rails'in Mevcut Durumu

- Çok büyük yazılımlarda kullanılmaktadır.
37Signals ürünlerinin 1.000.000 dan fazla kullanıcısı vardır.
Shopify hızlıca “market”inizi açmayı sağlar.
Stikipad Rails ile kodlanmıştır.
- **Rails 1.2.3 Sürümü 14 Mart'ta yayımlanmıştır.**
- **Web 2.0'ı temsil eden web uygulama geliştirme altyapısı olmuştur.**
- **Her gün onlarca yeni iş ilanı eklenmektedir.**
- **Oturmuş bir yapıya sahiptir.**



Rails Kurulumu

- Ruby Kurulumu

[pisi it ruby](#)

[Windows Ruby One Click Installer](#)

- RubyGems Kurulumu

<http://www.rubygems.org/>

`ruby setup.rb`

- Rails Kurulumu

`sudo gem install rails --include-dependencies`

- Hızlı Kurulum Dosyaları

Windows: Instant Rails

Mac OsX 10.5 Öncesi: Locomotive

Mac Os X 10.5 Rails ile beraber gelmektedir.



Get R

Rails is low on d
most everything
Ruby, the lang

Ruby

We recommend Ru
Rails. Ruby 1.8.4 a
too, but version 1.8

Source: Compile it

Windows installer:

OS X: Ships with l

ubyGems

RubyGems is the s
package manager. I
apt-get, emerge, an
package managers.

Rails Editörleri



- **Aptana RadRails**
Eclipse tabanlıdır. Geliştirilmesini “Aptana” üstlenmektedir.
- **NetBeans 6.0**
Yeni çıkacak sürümünde tümleşik Ruby & Rails desteği sağlayacaktır.
- **TextMate**
Mac OS X tabanlı Rails geliştiricilerin de kullandığı editördür.

Komodo Ide & Komode Edit

Platform bağımsız, Rails ve Ruby desteğine sahiptir. Komodo IDE ücretlidir.

Jedit (jEdit Ruby)

Platform bağımsız, Ruby eklentisine sahiptir.

gVim

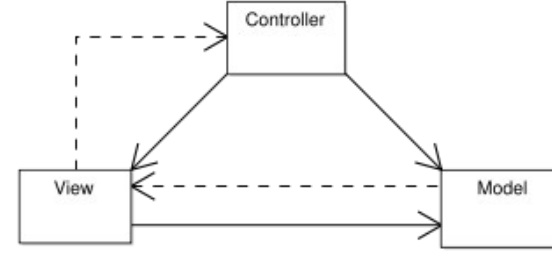
ruby.vim eklentisi ile platform bağımsızdır.



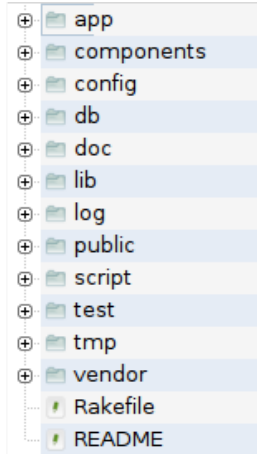
Rails Çalışma Prensipleri

MVC (Model View Controller)

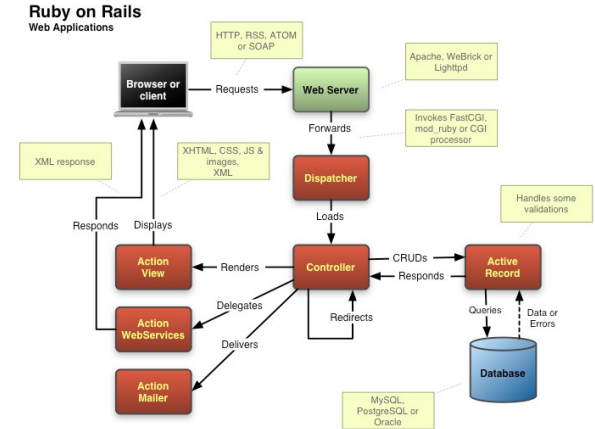
Model : ActiveRecord
View : ActionView (eRB)
Controller : ActionController



Dosya Yerleşim Yapısı



app: genel yazılım kodları
app/controllers: denetleyici dosyaları
app/models: şablon dosyaları
app/views/denetleyici: görünüm dosyaları
components: bileşenlere bağlantı dosyaları
config: genel ayar dosyaları (yaml, rb)
db: veritabanı yapıları (ActiveRecord::Migration)
public: medya dosyaları
test: test dosyaları ve çıktıları



Rails Kütüphaneleri

- **ActionController**

Oturumlar (Sessions)

Çerezler (Cookies)

Yönlendirmeler

Renders

Önbellek (Cache)

Filtreleme (before_filter, after_filter, around_filter)

Sayfalama (Pagination)

Makrolar (auto_complete_for, in_place_edit_for)

Dosya Gönderim İşlemleri (Upload)

Scaffolding

Rails Kütüphaneleri

- **ActionView**

ERb (Embedded Ruby)

<%= “çıktı ver” %>

<% unless @kayit.zero? %>

_kısımlıkşablon

Xml.Builder (.xml)

ActionView::Helpers

FormHelper

DateHelper

JavaScriptHelper

TextHelper

Prototype Helper

ScriptaculousHelper

...

ActiveRecord ORM

- Object Relational Mapper
- Ruby DBI ile veritabanı bağımsızlığı
- Veritabanı uyumsuzluğunu ortadan kaldıran ActiveRecord::Migration
- Tüm veritabanı yükünü üstünüzden alır.

```
class Okul < ActiveRecord::Base

  has_many :sinif
  belongs_to :ilce

  def Okul.ogrenci_liste(sinif)
    Okul.siniflar.find(sinif).ogrenci
  end

end
```

```
class GunlukMigration < ActiveRecord::Migration
  def self.up
    create_table :girisler do |t|
      t.column :baslik, :string
      t.column :yazi, :text
      t.column :created_at, :datetime
      t.column :updated_at, :datetime
    end
  end
end
```

ActiveRecord Sınıfları

- Tablo İlişkilendirmeleri (::Associations)
- Alanı Sınıfsal Kümeleme (::Aggregations)
- Acts_as_... Makroları
`acts_as_list` , `acts_as_tree` , `acts_as_nested_set` , `acts_as_attachment`
- Callbacks
`after_create` , `after_destroy` , `after_save` , `after_validation` , `before_create` , ...
- Alan Kontrolleri
`validate` , `validates_presence_of` , `validates_numericality_of` , `validates_uniqueness_of` ,
`validates_format_of` :eposta, :with => /\A([^\s]+)@((?:[-a-z0-9]+\.)+[a-z]{2,})\Z/i, :on => :create
- Gözlemci (Observer)

```
class YorumObserver < ActiveRecord::Observer
  def after_save(yorum)
    Bilgilendirme.yorum_gonder("murat.celiker@gmail.com", "Yeni Yorum Var!", yorum)
  end
end
```

Seminer Uygulaması

- Rails İle “Blog” Yazılımı geliştirerek uygulama üzerinde ***Rails'in yapısının*** görülmesi ve bazı ince noktalar.
- **turkce.rb** dosyası ve görevleri
- **RadRails** editörü kullanımı



Rails İle Ağ Uygulamaları Geliştirimi

Murat Arif ÇELİKER

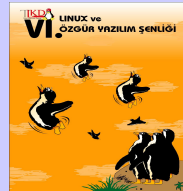
www.muarifer.com

Rails İle Ağ Uygulamaları Geliştirimi

Murat Ârif ÇELİKER
murat.celiker@gmail.com

4 Mayıs 2007

1. Özgür Yazılım Konferansı / Ankara, ODTÜ



Ruby
A Programmer's Best Friend

